

Дамян Дамянов
Веселин Ханчев

Сигурно е страшно да знаеш, че дните ти са преброени, и да пишеш стихове! Че след година или след час ще свършиш и пак да крещиш: „Жив съм!“

Подвиг, равен на Вапцаровия! Има ли значение кой е врагът – куршумът или ракът? И двамата са еднакво хищни и безпощадни! И пред двамата стои изправен по един поет! Умира по една вселена!

Има ли стая за целия свят?
В нея сложете ме! В нея!

Вик на умиращ орел, който се е издигнал в най-високото, за да се прости със света и да се хвърли отгоре. Само орлите умират така!

Но той не беше орел! За да бъде, му пречеше нежността. Той бе просто човек, бе един от най-нежните наши поети:

...затуй че бе на твое име кръстен
и моят лош, и моят хубав час,
на твоя малък пръст наместо пръстен,
горещите си устни слагам аз.

... И от най-талантливите... Не казвам това, защото е мъртъв, нито защото бе мой приятел (за мъртвите – или хубаво, или нищо, а умре ли човек, всички му стават приятели!) – казвам го, защото той е поет! Поет, който с еднаква нежност можеше да носи „стихове в паласките“, да гори в любовта и да страда за най-добрия ученик, да се смее в епиграмите си над „Албума на Бешков“! Неговото сърце бе космос! Той можеше едновременно да разговаря с всички хора от света: и с испанеца Хосе Санча, и с парижкото момиче, което рисува цветя върху тротоара, и с... мен, който не му отидох на последно свиждане в болницата. А аз не отидох на последното, защото на първото се разплаках: трябваше взаимно да се лъжем, че ракът е милостив. И като не успявахме, се усмихвахме, глупаво и тъпо се усмихвахме един другиму.

Разплаках се на глас едва когато той вече не можеше да ме чуе – на траурния митинг-погребение пред Народния театър. Разплаках се наред София, пред хиляди очи без никакво стеснение. Бих се разплакал наред света, ако знаех, че плачът ми ще го върне...

Откъде да го върне? Как да го върне? Та той е тук, в стаята ми – във всяка вещ и образ покрай мене. Дори гласа му чувам от грамофонната плоча:

За да останеш, за да си потребен,
за да те има и след теб дори...

И все пак в Софийското гробище стърчи една зловеща пирамидка с името му и с двете дати: „4 април 1919 – 3 ноември 1966“.

Смъртта е страшна, но едно е утешението ни: безсилна е тя да вземе от нас оставеното, пък дори то да е само думи...

КРАЙ

© Дамян Дамянов

Източник: Словото

Публикация

Дамян Дамянов. „Живей така, че...“ – април-декември 1968 г.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/8719>]